

احیای مراکز تخصصی دوره های ۱۸ ماهه در سطح کشور

سید پرویز موسوی^۱

مریم فریور^۲

چکیده

هدف از اجرای این پژوهش که به شیوه اقدام پژوهی صورت گرفته است ارائه راهکارهایی برای جذب کارآموز و برطرف نمودن مشکلات موجود در آموزش دوره‌های طرح ۱۸ ماهه می‌باشد. این پژوهش در بازه زمانی طولانی مدت نظرسنجی‌هایی را از کارآموزان دوره ۱۸ ماهه انجام داده است. سپس با بررسی مشکلات موجود و ارائه پیشنهادات، تعدادی از پیشنهادات که قابل اجرا و برنامه‌ریزی بوده، در دوره‌های بعدی اعمال شده است.

پس از بررسی مشکلات موجود در طرح ۱۸ ماهه و نظرسنجی انجام شده از کارآموزان به این نتیجه رسیدیم که مشکلاتی که در ابتدای کار با مشورت همکاران در این زمینه لیست کرده بودیم تا حد زیادی درست بوده و منطبق با نظرات کارآموزان می‌باشد. از این رو با مشورت همکاران صاحب‌نظر و مجریان طرح ۱۸ ماهه لیستی از پیشنهادات جهت رفع مشکلات این دوره‌ها آماده کردیم. همچنین جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از آمار توصیفی و همچنین گزارش‌های کیفی که حاصل تجربیات مربی می‌باشد، یافته‌های پژوهش گردآوری شده و عمده روش‌های گردآوری اطلاعات مشاهدات مربی، مصاحبه با کارآموزان و همچنین استفاده از نظرسنجی‌های کارآموزان می‌باشد. یافته‌های این پژوهش نشان از روند بهبود رضایت کارآموزان از دوره‌های آموزشی طرح ۱۸ ماهه و افزایش تعاملات بین مهارت‌آموختگان این دوره و صنایع می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: فنی‌و حرفه‌ای، طرح ۱۸ ماهه، کارگر ممتاز

پژشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

۱ -

۲ -

مقدمه

در کشور ما، وظیفه بخشی از آموزش‌های مهارتی بر عهده سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای قرار داده شده است. در مراکز این سازمان آموزش‌های متفاوت و در قالب‌های متفاوتی به متقاضیان ارائه می‌شود.

یکی از این آموزش‌ها، که در مراکز ثابت سازمان فنی و حرفه‌ای ارائه می‌شود طرح‌های ۱۸ ماهه فنی و حرفه‌ای است. در این طرح بر اساس موافقتنامه‌ای که بین سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و اتحادیه صنایع فدرال آلمان در سال ۱۳۶۴ به امضا رسیده است به افراد علاقه‌مند و واجد شرایط، به مدت ۱۸ ماه آموزش تخصصی مطابق با استانداردهای مصوب، ارائه می‌شود و افرادی که این دوره آموزشی را با موفقیت طی می‌کنند، به عنوان نیروی کار ماهر با درجه ممتاز شناخته می‌شوند.

این دوره‌های تخصصی در ۸ رشته الکترونیک صنعتی، برق صنعتی، مکانیک صنایع، مکانیک اتصالات، صنایع اتومبیل، ماشین ابزار تراش و فرز، مکانیک تاسیسات ساختمان برگزار می‌شود. کارآموزان در طول یکسال اول برگزاری دوره، از آموزش‌های عمومی که در سرفصل دروس هر یک از ۸ رشته وجود دارد بهره‌مند می‌شوند و در ۸ ماهه آخر طرح، در یکی از ۸ رشته مذکور آموزش‌های تخصصی را فرا می‌گیرند و در صورت کسب حد نصاب در آزمون‌های کتبی و عملی که توسط دفتر ارزشیابی مهارت سازمان برگزار می‌شود، گواهینامه مهارت دریافت خواهند نمود. در دوره آموزشی مهارت درجه ممتاز، طی ۲۸۰۰ ساعت آموزش در ظرف ۱۸ ماه، کارگر ماهری تربیت می‌شود که به اعتبار دانش فنی و تجربی‌ای که کسب کرده است، توانایی انجام دادن یک یا چند وظیفه را در شغل معین و کارهای فنی دارد.

بیان مساله

در مصاحبه‌های اولیه با مربیان و مدیران - کارشناسان و کارآموزان دوره‌های ۱۸ ماهه سازمان فنی و حرفه‌ای استان همدان و همچنین کارفرمایان، در ارتباط با عملکرد و کارایی این دوره‌ها و مشکلات موجود، معلوم شد، اجرای دوره‌های ۱۸ ماهه با مشکلات و موانعی مواجهه است و این مشکلات و موانع منجر به تعطیلی مراکز طرح ۱۸ ماهه در بسیاری از استان‌ها شده است.

مشکلات موجود در اجرای دوره‌های ۱۸ ماهه

۱ - عدم تناسب استاندارد آموزشی دوره‌های ۱۸ ماهه با فناوری روز و نیاز بازار کار

۲ - کاهش شدید متقاضیان دوره‌های ۱۸ ماهه (به ویژه در رشته‌های الکترونیک صنعتی و فرز)

۳ - عدم انطباق یا نامناسب بودن ساختار پورتال جامع سازمان با نحوه اجرای دوره‌های ۱۸ ماهه

- ۴ - نامناسب بودن آزمون دوره‌های ۱۸ ماهه (عدم انطباق آزمون پایان دوره با استاندارد آموزشی، برگزاری یک آزمون با ۱۰۰ پرسش چهار گزینه‌ای ظرف چند ساعت برای یک دوره ۲۸۰۰ ساعته و عدم نظارت بر آزمون‌های عملی پایان دوره توسط دفتر سنجش و ارزشیابی مهارت)
 - ۵ - کاهش جذب مهارت آموختگان دوره‌های ۱۸ ماهه در صنایع
 - ۶ - عدم انتخاب صحیح مهارت آموزان در ابتدای دوره از نظر استعداد و علاقه
 - ۷ - کیفیت پایین دوره آموزشی (به دلیل نامناسب بودن استانداردهای آموزشی، کمبود تجهیزات آموزشی، عدم تسلط بعضی از مربیان به استانداردهای آموزشی و فاصله توانایی مهارتی برخی مربیان با فناوری روز و نیاز بازار کار)
 - ۸ - خروج بعضی از مهارت‌جویان در طول دوره آموزش
 - ۹ - عدم وجود شیوه‌نامه برنامه‌ریزی آموزشی دوره‌های ۱۸ ماهه
 - ۱۰ - کم‌بودن انگیزه مربیان برای آموزش دوره‌های ۱۸ ماهه به دلیل در نظر نگرفتن امتیازاتی برای آنها در مقایسه با آموزش دوره‌های دیگر
 - ۱۱ - طولانی بودن دوره و عدم استقبال برای شرکت در دوره‌ها با توجه به شرایط اقتصادی
 - ۱۲ - محدودیت در تأمین مواد مصرفی
 - ۱۳ - گرایش جوانان به آموزش‌های عالی و تمایل به اخذ مدرک دانشگاهی
 - ۱۴ - عدم آشنایی کافی جامعه و صنایع با دوره‌های آموزشی ۱۸ ماهه
 - ۱۵ - عدم همکاری صنایع برای اجرای کارورزی مهارت‌جویان
 - ۱۶ - نداشتن جایگاه در صلاحیت حرفه‌ای
 - ۱۷ - عدم انطباق با سند حرفه
- استدلال جهت رفع مشکلات و مسایل ذکر شده**

در مراکز تخصصی دوره‌های ۱۸ ماهه در سطح کشور هزینه‌های زیادی به‌عمل آمده است، پتانسیل بالایی برای اجرای آموزش‌های تخصصی وجود دارد اما با توجه به مشکلات موجود در اجرای این دوره‌های آموزشی و نسبت به هزینه‌های موجود، بازدهی پایین می‌باشد. با توجه به مشکلات موجود در اجرای این دوره‌های آموزشی و لزوم ساماندهی و بازنگری دوره‌های آموزشی ۱۸ ماهه پیشنهادها قابل اجرایی برای رفع آنها مطرح شده است. و برای اجرای ایده‌آل این دوره چند پیشنهاد که مکمل پیشنهادهای قبلی است، ارائه می‌گردد.

با توجه به مستندات ارائه شده، مسأله اصلی پژوهش حاضر، بررسی عملکرد اجرایی طرح ۱۸ ماهه در شهر همدان با توجه به ارزیابی و شناسایی مشکلات و نقایص پنج مقیاس، مدیریت طرح ۱۸ ماهه، توانمندی مربیان، استاندارد آموزشی رشته‌ها، امکانات و تجهیزات آموزشی و همچنین بررسی مقیاس تناسب آموزش‌ها با نیاز بازار کار می‌باشد که همگی بر کارایی درونی و بیرونی و عملکرد اجرایی طرح تاثیر گذار بوده‌اند. به علاوه با توجه به ارزیابی این پنج مقیاس مسأله بعدی بررسی وضعیت ورودی‌های طرح، فرایندهای آموزشی و خروجی‌های طرح ۱۸ ماهه می‌باشد. این سه شاخص کلی نشان دهنده‌ی وضعیت عملکرد اجرایی دوره‌های آموزشی ۱۸ ماهه می‌باشد. مسأله دیگر شناسایی و ارائه راهکارهایی برای رفع مشکلات و نقایص مربوط به پنج مقیاس ذکر شده به منظور رفع موانع اجرایی طرح و در نهایت بهبود سه شاخص ورودی‌ها، فرایندها و خروجی دوره‌های آموزشی ۱۸ ماهه با توجه به بهبود پنج مقیاس می‌باشد. روش مورد استفاده در این پژوهش روش آمیخته بر پایه انجام مصاحبه، تحلیل اسناد و اجرای پرسش نامه است.

روش شناسی

جمع آوری اطلاعات بیشتر برای تشخیص بهتر مسئله (شواهد یک)

برای تشخیص دلیل وجود مشکلات در دوره‌های آموزشی ۱۸ ماهه، پرسشنامه‌هایی آماده شد و در اختیار تعداد ۳۲ نفر از مهارت‌جویانی که در دوره‌های قبل طرح ۱۸ ماهه شرکت کرده بودند، قرار گرفت و از آن‌ها خواسته شد تا با توجه به شرایط موجود در طی دوره‌های آموزشی به سوالات پاسخ دهند و نتایج زیر به دست آمد:

با توجه به پرسشنامه جدول ۱ می‌توان به این نتیجه رسید که باید تغییراتی را در رویکرد اجرای دوره‌های آموزشی ۱۸ ماهه ایجاد کرد.

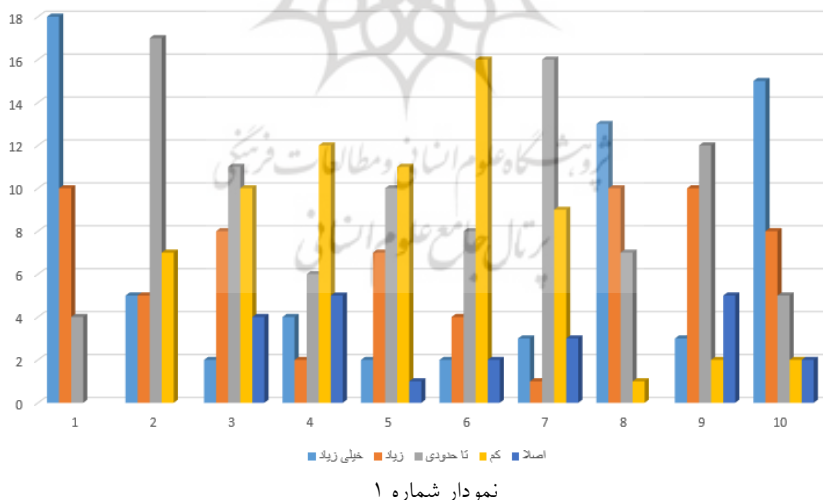
جدول شماره ۱

ردیف	موضوع	خیلی زیاد	زیاد	تا حدودی	کم	اصلا
۱	یا قبل از ورود به دوره آموزشی ۱۸ ماهه اطلاعاتی در مورد این دوره داشتید؟	۱۸	۱۰	۴		
۲	آیا مباحثی که در این دوره آموزش دیدید برای ورود به صنعت مناسب بود؟	۵	۵	۱۷	۷	

ردیف	موضوع	خیلی زیاد	زیاد	تا حدودی	کم	اصلا
۳	آزمون تئوری برگزار شده برای این دوره متناسب با مباحث تدریس شده بود و همه مباحث را پوشش می داد؟	۲	۸	۱۱	۱۰	۴
۴	آزمون عملی برگزار شده برای این دوره متناسب با مباحث تدریس شده بود و همه مباحث را پوشش می داد؟	۴	۲	۶	۱۲	۵
۵	گذراندن این دوره در جذب شما در صنعت چقدر تاثیر داشت؟	۲	۷	۱۰	۱۱	۱
۶	از تدریس مباحث آموزشی متفاوت به صورت ترتیبی رضایت داشتید؟	۲	۴	۸	۱۶	۲
۷	استعدادهای و علائق شما متناسب با دوره بود؟	۳	۱	۱۶	۹	۳
۸	چه مدت از مدت زمان ۱۸ ماهه دوره را شرکت کردید؟	۱۳	۱۰	۷	۱	
۹	آیا مواد مصرفی، مطابق با نیاز، در کل مدت زمان دوره موجود بود؟	۳	۱۰	۱۲	۲	۵
۱۰	آیا تجهیزات کارگاه متناسب مطالب آموزشی بود؟	۱۵	۸	۵	۲	۲

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها

نمودار زیر اطلاعات به دست آمده از جدول ۱ را نمایش می دهد.

بر اساس شواهد جمع آوری شده در پرسشنامه مرحله قبل در خصوص بررسی مشکلات موجود در طرح برگزاری دوره های ۱۸ ماهه به نتایج زیر می توان دست یافت:

با توجه به طولانی بودن دوره، کارآموزانی که انگیزه اولیه کافی ندارند در طی دوره انصراف خواهند داد.

با توجه به اینکه در هر دوره چندین مبحث آموزش داده می‌شود، وقتی مباحث به ترتیب آموزش داده می‌شود باعث کسالت شده و در نتیجه علاقه کارآموز از بین می‌رود.

گذراندن این دوره‌ها اولویتی برای استخدام کارآموزان در صنایع ایجاد نکرده است.

تناسبی بین مباحث تدریس شده با آزمون‌های تئوری و عملی وجود ندارد و سرفصل‌های آموزشی دوره بطور کامل در آزمون پوشش داده نشده است.

مواد مصرفی در کارگاه متناسب با دوره آموزشی در دسترس کارآموزان قرار نگرفته است.

انتخاب راه حل‌های جدید (موقتی)

پس از بررسی مشکلات موجود در طرح ۱۸ ماهه و نظرسنجی انجام شده از کارآموزان به این نتیجه رسیدیم که مشکلاتی که در ابتدای کار با مشورت همکاران در این زمینه لیست کرده بودیم تا حد زیادی درست بوده و منطبق با نظرات کارآموزان می‌باشد. از این رو با مشورت همکاران صاحب‌نظر و مجریان طرح ۱۸ ماهه لیستی از پیشنهادها جهت رفع مشکلات این دوره‌ها آماده کردیم. برخی از پیشنهادها به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- بازنگری استاندارد آموزشی مطابق با فناوری روز و نیاز بازار کار
- ۲- تبدیل استاندارد آموزشی به استانداردهای شایستگی طبق سند حرفه در سطوح مختلف صلاحیت حرفه‌ای
- ۳- بازآموزی مربیان با توجه به استاندارد آموزشی بازنگری شده
- ۴- نوسازی تجهیزات کارگاهها مطابق با استاندارد بازنگری شده (با توجه به فناوری روز و نیاز بازار کار)
- ۵- اصلاح ساختار پورتال جامع سازمان متناسب با ساختار دوره‌های ۱۸ ماهه
- ۶- دقت در انتخاب مهارت‌آموزان ورودی هر رشته با توجه به استعداد و علاقه آنها

۷- اصلاح فرایند پذیرش مهارت آموزان به نحوی که در مقاطعی از دوره، امکان ورود کارآموز واجد شرایط جدید و امکان خروج مهارت آموخته‌ای که توانایی ادامه دوره را به طور کامل ندارد، وجود داشته باشد.

۸- ایجاد نظم و انضباط در اجرای برنامه‌ها به ویژه حضور کارآموزان

۹- بازدید از صنایع مرتبط در طول دوره

۱۰- کارورزی در صنایع در پایان دوره

۱۱- دعوت از صاحبان صنایع برای بازدید از کارگاههای دوره‌های ۱۸ ماهه

۱۲- معرفی مهارت آموختگان دوره‌های ۱۸ ماهه به صنایع از طریق سایت اداره کل و ...

۱۳- بهینه‌سازی فضاهای آموزشی به منظور جلوگیری از تداخل‌های مکانی در اجرای برنامه‌ها

اجرای راه‌حل‌های جدید و نظارت بر آن

مطابق پیشنهادهاتی که ارائه شد، چند مورد از پیشنهادات که قابلیت اجرایی راحت‌تری داشت و نیاز به دستورالعمل‌های سازمانی نداشت انجام شد.

با توجه به ماهیت این دوره‌ها، مباحث آموزشی زیادی طی دوره باید آموزش داده شود. به عنوان مثال در دوره برقکار صنعتی ممتاز طرح ۱۸ ماهه سرفصل‌های آموزشی شامل نقشه کشی صنعتی عمومی، کار با ابزار و وسایل اندازه‌گیری، اهر کاری، سوهانکاری، سوراخکاری، برشکاری، انجام اتصالات در فلزکاری، لحیم کاری، اصول و مبانی برق، عملکرد انواع موتورها، نصب تجهیزات راه اندازی تابلوهای الکتریکی، شناخت و کار با قطعات الکترونیک قدرت، برنامه نویسی PLC، راه اندازی موتورهای آسنکرون، سیم کشی و راه اندازی جرثقیل الکتریکی، راه اندازی تجهیزات الکتریکی آسانسور، نقشه خوانی و نصب و راه اندازی سیستم‌های برق اضطراری و امنی، سیم کشی و راه اندازی تابلوهای برق، نصب و سیم کشی مدار سلسو فتوولتائیک، نصب و سیم کشی سیستم اعلام حریق، نصب و سیم کشی مدارات سیستم دزدگیر و دوربین مدار بسته، بررسی سیستم درب‌های اتوماتیک، کار با وسایل و تجهیزات پست ترانسفورماتور، شناخت و بررسی عملکرد سنسورها مدارهای ابزار دقیق و ... می‌باشد. آموزش مباحث بصورت ترتیبی موجب کسالت کارآموز شده اما با طرح پیشنهادی جلسات درسی به ساعت‌های مختلف ۲ الی ۴ ساعته

(متناسب با مباحث آموزشی) تقسیم شده و سرفصل‌های آموزشی به موازات یکدیگر آموزش داده می‌شوند. به این ترتیب کسالت و کرختی در کارگاه از بین می‌رود.

مورد بعدی اینکه کارآموزان در پایان دوره و پس از گذشت حدود ۱۸ ماه پس از شروع دوره باید آزمون بدهند و این موجب می‌شود که مباحث آموزشی را فراموش نکنند. در مورد بحث آزمون دو مشکل وجود دارد. مشکل اول در مورد آزمون‌های تئوری که کارآموز پس از گذشت مدت زمان زیادی از دوره باید آزمون دهد و از طرفی صرفاً با چند سوال تستی مورد سنجش قرار گیرد که رفع این مورد به همکاری سازمان نیاز دارد.

اما در مورد بخش آزمون عملی کاری که در کارگاه پیاده‌سازی شد با فاصله‌های زمانی ۴٫۵ ماهه آزمون‌های عملی از کارآموزان گرفته شد و نمرات کسب شده بصورت میانگین در آزمون پایان دوره لحاظ شد. به این ترتیب کارآموزان مجبور بودند در حین دوره نیز خود را برای آزمون آماده کنند.

با توجه به زیاد بودن مباحث آموزشی و عدم وجود همه تجهیزات در کارگاه‌ها و یا عدم تخصص مربی مربوطه در همه زمینه‌ها، بعضاً ممکن بود مربی بخش‌هایی از مباحث را خیلی مختصر آموزش دهد. از طرفی آزمون عملی پوشش کاملی روی همه سرفصل‌های آموزشی نداشت که این خود به این مشکل دامن می‌زد. مورد دیگری که با پیشنهادات اینجانب پیگیری و رفع شد تدوین پروژه عملی دوره برقکار صنعتی ممتاز طرح ۱۸ ماهه با رویکرد سنجش عملکردی برای سازمان بود که در آزمون‌های بعدی از این پروژه استفاده شد و آزمونگر مطابق همه سرفصل‌ها آزمون را برگزار نمود که این امر موجب تمرکز روی آموزش همه مباحث می‌گردد.

این دوره مطابق استاندارد شامل کارورزی در محیط کار واقعی به مدت ۱۶۰ ساعت می‌باشد. اواخر این مدت زمان نادیده گرفته می‌شد. اما ما در دوره‌های اخیر مجدد این بخش را بصورت فعال درآورده‌ایم و کارآموزان با طی این مدت زمان کارورزی علاوه بر آشنایی با صنایع و محیط کار واقعی می‌توانند با دنیای صنعت و کارفرمایان نیز آشنا شده و موقعیت‌های شغلی مناسبی را به دست آورند. پس از انجام روند جدید در آموزش‌های طرح ۱۸ ماهه مجدد پرسشنامه‌هایی با محتوای سوالات قبل به کارآموزان دوره‌های جدید دادیم تا پاسخ آن‌ها را بررسی نماییم.

گردآوری داده ها مرحله دوم (شواهد دو)

در این مرحله پس از اجرای راه حل جدید، داده ها و اطلاعات به منظور بررسی اثربخش بودن آن، گردآوری می شود. در این مرحله از ابزار گردآوری اطلاعات در مرحله شواهد یک استفاده شده است تا امکان تحلیل و مقایسه دقیق دو مرحله، فراهم شود.

همان طور که از نتایج آمار توصیفی جدول ۲ مشاهده می شود، میزان رضایت کارآموزان از آزمون های عملی بیشتر شده است. همچنین آموزش ها را تا حد بیشتری متناسب با صنعت و موثر در ورود آنها به صنایع دانسته اند.

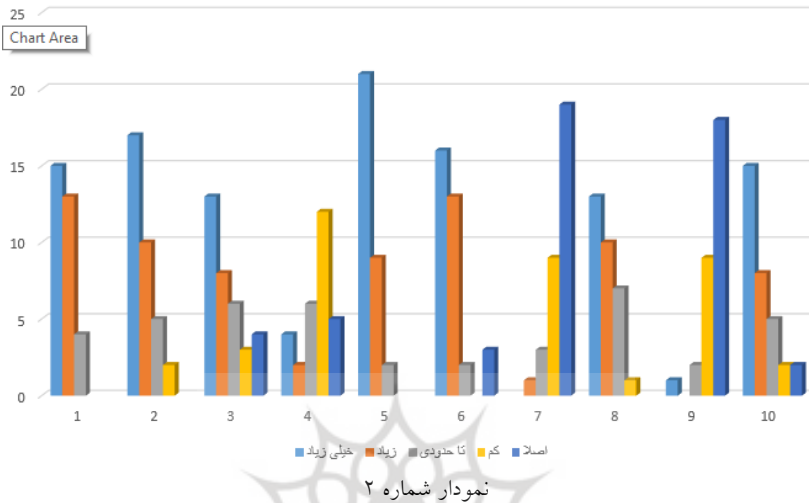
مورد دیگری که بهبودی یافته است رضایت کارآموزان از نحوه تدریس می باشد که با زمان بندی مربوط به آموزش ها و تدریس آموزش های مشابه بصورت همزمان رضایت بیشتری داشته اند.

جدول شماره ۲

ردیف	موضوع	خیلی زیاد	زیاد	تا حدودی	کم	اصلا
۱	یا قبل از ورود به دوره آموزشی ۱۸ ماهه اطلاعاتی در مورد این دوره داشتید؟	۱۵	۱۳	۴		
۲	آیا مباحثی که در این دوره آموزش دیدید برای ورود به صنعت مناسب بود؟	۱۷	۱۰	۵	۲	
۳	آزمون تئوری برگزار شده برای این دوره متناسب با مباحث تدریس شده بود و همه مباحث را پوشش می داد؟	۱۳	۸	۶	۳	۴
۴	آزمون عملی برگزار شده برای این دوره متناسب با مباحث تدریس شده بود و همه مباحث را پوشش می داد؟	۴	۲	۶	۱۲	۵
۵	گذراندن این دوره در جذب شما در صنعت چقدر تاثیر داشت؟	۲۱	۹	۲		
۶	از تدریس مباحث آموزشی متفاوت به صورت ترتیبی رضایت داشتید؟	۱۶	۱۳	۲	۳	
۷	استعدادها و علایق شما متناسب با دوره بود؟		۱	۳	۹	۱۹
۸	چه مدت از مدت زمان ۱۸ ماهه دوره را شرکت کردید؟	۱۳	۱۰	۷	۱	
۹	آیا مواد مصرفی، مطابق با نیاز، در کل مدت زمان دوره موجود بود؟	۱		۲	۹	۱۸
۱۰	آیا تجهیزات کارگاه متناسب مطالب آموزشی بود؟	۱۵	۸	۵	۲	۲

ارزیابی اجرای راه حل و تعیین اعتبار آن

نمودار زیر اطلاعات به دست آمده از جدول ۲ را نمایش می‌دهد.

طبق نتایج به دست آمده از نتایج شهود یک و دو و مقایسه این دو اطلاعات در قسمت قبل شاهد افزایش کمی میزان رضایت کارآموزان از نحوه آموزش‌ها، تناسب آزمون عملی با محتوای آموزشی تدریس شده طی دوره و کاربردی بودن دوره برای ورود به صنایع می‌باشیم. نکته جالبی که در این نمودار مشاهده می‌گردد این است که میزان شناخت کارآموزان از طرح ۱۸ ماهه در شواهد دو نسبت به شواهد یک کاهش یافته است که این خود میتواند از اثرات نارضایتی کارآموزان از این دوره‌ها بوده باشد که باعث شده تا تبلیغ مناسبی نسبت به این دوره صورت نگیرد و میزان آشنایی افراد به مرور از طرح ۱۸ ماهه کاهش یابد.

لذا جهت تایید و اعتباربخشی به نتایج، پس از اجرای نظرسنجی بصورت پرسشنامه، مقایسه ای بین نتایج شواهد یک و شواهد دو انجام شده است. مشاهده می‌گردد که در شواهد دو به نتایج مطلوب تری دست یافته ایم.

نتیجه گیری و توصیه ها

با توجه به شواهد به دست آمده از نظرات کارآموزان، لازم است در سراسر کشور از الگوها و پیشنهادات ارائه شده در این پژوهش در راستای بالابردن کیفیت آموزش های طرح ۱۸ ماهه استفاده شود. در همین راستا پیشنهادهای تکمیلی برای رفع مشکلات دوره های ۱۸ ماهه به شرح زیر ارائه می گردد:

*عنوان کارگر ماهر با توانایی های مهارت آموختگان دوره های ۱۸ ماهه تناسبی ندارد و باعث کاهش انگیزه مهارت جویان در انتخاب این دوره ها ، ماندگاری کمتر آنها در طول دوره و جذب کمتر آنها در صنایع می شود. به نظر می رسد عنوان «تکنیسین» تناسب بیشتری با توانایی های مهارت آموختگان این دوره ها دارد . همچنین پیشنهاد می شود از عنوان « مرکز تربیت تکنیسین » برای مراکز مجری دوره های ۱۸ ماهه استفاده شود.

*افزایش تحصیلات ورودی مهارت جویان از سوم راهنمایی به دیپلم

*کاهش طول دوره آموزشی از ۲۸۰۰ ساعت به ۱۸۰۰ ساعت (از ۸ لغایت ۱۳ به جای ۸ لغایت ۱۷) به دلیل عدم نیاز به این حجم زیاد از آموزش برای اشتغال پایدار، خسته شدن مهارت-آموزان از زمان زیاد آموزش (۸ صبح تا ۵ عصر) و م قایسه با زمان آموزش کمتر آموزشهای رسمی که منجر به مدرک دانشگاهی نیز می شود.

*به منظور ارزشیابی دقیقتر مهارت آموزان، دوره ۱۸ ماهه به چهار دوره چهار و نیم ماهه تقسیم شود و در پایان هر ۴/۵ ماه، آزمون برگزار شود.

*تهیه بانک سوال توسط تدوین کنندگان استاندارد بازنگری شده و مریمان مجرب دوره

*انعقاد تفاهم نامه با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای اولویت قائل شدن برای کارورزی مهارت آموزان دوره های ۱۸ ماهه

*رایزنی با دانشگاه جامع علمی کاربردی برای اعطای مدرک کاردانی فنی به مهارت آموختگان این دوره ها پس از گذراندن دروس عمومی و مهارت مشترک دوره کاردانی در مراکز آموزش علمی کاربردی

منابع

- کرمانی، فاطمه (۱۳۹۳) بررسی عملکرد اجرایی طرح ۱۸ ماهه فنی و حرفه‌ای؛ پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
- طاهری، مهران (۱۳۹۳) بررسی عملکرد اجرایی طرح ۱۸ ماهه (ممتاز)؛ پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم تربیتی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی